Облікова картка ДіР

Image not found or type unknow

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0210U005631

Державний реєстраційний номер: 0108U003847

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2010

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Слов'яни та їх сусіди в Дніпро-Донському лісостепу в I-V ст. н.е.

Початок етапу: 06.2008

Закінчення етапу: 12.2010

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут археології Національної Академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417163

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 418-27-75 , 418-33-06

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442396594

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 73

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Слов'яни та їх сусіди в Дніпро-Донському лісостепу в I--V ст. н.е.

Назва роботи англійською:

Slavs and their neighbours in Dnieper and Don forest-steppe zone in 1st -- 5th cc. A.D.

Реферат українською:

Проект здійснювався в рамках загальної теми реконструкції етнічних процесів римського й гуннського часу I - V ст. н.е. лісостепової зони Східної Європи за археологічним даними. Основна увага приділена складу поліетнічних структур і зв'язкам між народами. Ранній період (II ст. до н.е. - II ст. н.е.). Лісостепове Подніпров'я. Найцікавіші результати отримані для пам'яток типу Харівка (Середнє Посейм'я) - самого східного з локальних варіантів зарубинецької культури з найбільш численними західними латенізованими елементами. Частина елементів культури характерна для середньодніпровського варіанта зарубинецької культури. Близькі аналогії речам з поховання з Мутина походять із Центральної Європи (друга половина I ст. до н.е. - початок I ст. н.е.) Верхнє Подоння. В I-II ст. н.е. повсюдно поширені пізньоскіфські пам'ятки. Носії пізньоскіфської культури пройшли з Верхнього Подоння далеко на схід: на Самарську Луку Волги й в околиці м. Саратова. Археологічні знахідки демонструють, що сармати Верхнього Подоння брали участь у бойових діях на території Центральної Європи, де вступали в контакт із римською армією та місцевими германцями. Пізньоримський і гуннський час (III - V ст.) Середнє Подніпров'я Для пізньоримського періоду (поселення й могильник Велика Бугаївка, селища Барбара 1 і Дмитрівка 3) розпочата спроба виділення етнокультурних компонентів різного походження в складі черняхівскої культури: з північно-західними та місцевими рисами. За характером сполучення цих рис можна виділити черняхівські пам'ятки з моно- та поліетнічною основою. Верхнє Подоння. Розпочата спроба уточнити датування й характер процесу утворення культурної групи типу Каширка-Седелки. Порівняно широко розповсюдження прикрас з виїмчастими емалями в регіоні робить досить імовірним проникнення у Верхнє Подоння якихось груп ранньокиївського населення в першій половині III ст. Пам'ятки кола Каширка-Седелки відомі у Верхньому Подонні з середини - другої половини III ст. і зв'язані за походженням із черняхівскою культурою. У гунський період (остання чверть IV - V ст.) на Верхньому Доні сформувалася ранньодержавна структура з поліетнічним населенням, що, імовірно, входило до складу гуннської держави.

Реферат англійською:

The reconstruction of the ethnic processes 1-5 centuries A.D. in the forest-steppe zone of the Eastern Europe on archeological data is the theme of the project . The basic attention is given to structure of polyethnic structures and to connections between nations. The early period (2 century B.C.- 2 century A.D.). The forest-steppe Dnieper river basin. New data about the Central Europe component of the Middle Sejm river basin population in 2 century D.C. - the beginning 1 century A.D. are obtained. The burial cremation near village Mutin of the second half of 1 century B.C. - the beginning of 1 century A.D. contained the characteristic set of Przeworsk and Oksyv cultures objects. In the forest-steppe Dnieper river basin in 1 - 2 centuries A.D., except late Zarubintcy, late Scythian population is fixed. The Upper Don region. In I - II centuries A.D. the late Scythian monuments are widespread here. Late Scythians penetrated from the Upper Don to the the Volga region. In the Upper Don area the antiquities of Sarmatians are known. In the territory of Ostraja Luka of the Don their short-term sites and the rests of the battle field of the 1 century A.D. are found. A series of details of soldiers' suit shows, that the Upper Don Sarmatians participated in hostilities on the Central Europe territory. The late period (3 - 5 centuries A.D.) The forest-steppe Dnieper river basin. On materials of monuments Velikaja Bugajovka, Barbara 1 and Dmitrovka 3 the attempt of ethno-cultural components identification in the structure of Cherniakhov culture has been undertaken. The hand-made ceramics are tipical of the German, Iranian and Slavic traditions. It is possible to detect monuments with

mono- and polyethnic basis. Wide moving of Germans to the East was accompanied the early Slavs movements. In 3 - 4 centuries their migrations in the west direction to the lower reaches of the Tisa river are also fixed. The Upper Don region. The relatively wide spread of East Europian adornments with enamels on the region shows that the Early Slav groups penetration to the Upper Don region in first half of 3 centuries A.D. is possible. In the Hun period (last quarter of the 4 - 5 centuries) connections between the Upper Don and the Low Don regions population were fixed. Separate groups of the Black Sea population penetrated to the north in the Don forest-steppe area for the control of the Don artery of commerce.

Індекс УДК: 902, 904(4-11)"00/04"

Коди тематичних рубрик: 03.41

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Терпиловський Ростислав Всеволодович

Науковий ступінь: д. і. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Слов'яни та їх сусіди в Дніпро-Донському лісостепу в I-V ст. н.е.

Назва НТП англійською: Slavs and their neighbours in Dnieper and Don forest-steppe zone in 1st - 5th cc. A.D.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Збереження історичної спадщини України

Галузь застосування:

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Дослідження було присвячене взаємовідносинам слов'ян та їх сусідів у Дніпро-Донському Лісостепу в I-V ст. н.е. Археологічні джерела свідчать про складний та багатовекторний напрямок відносин між різними етнокультурними угрупованнями. За результатами досліджень виявлено, що ранньослов'янські племена разом з іншими етносами прийняли участь у формуванні етнополітичної історії середньовічної Європи.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: червень 2008 -- грудень 2010 рр.

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Науковий світ та громадскість

Перспективні ринки: Світові

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Башкатов Ю.Ю. Матеріали пізньоримського часу півдня Полтавської обл. // Археологічний літопис Лівобережної України. 2008, №1-2. Полтава. С. 45-49 - на укр. 2. Башкатов Ю.Ю. До питання про походження слов'янського житла Середнього Подніпровя // Vita antiqua, вып. 7-8, Київ, 2009. С. 227-236 - на укр. яз. 3. Башкатов Ю.Ю. Дослідження поселення пізньоримського часу Барбара-1 біля м. Комсомольск Полтавської

обл. // Матеріали до археологічної карти України I тис.н.е. Київ. 1,3 п.л. - в печати; на укр. яз. 4. Башкатов Ю.Ю. Памятники черняховской культуры юга Среднего Поднепровья //Germania - Sarmatia. Вып. 2. Калининград. 2,5 п.л. - в печати; на рус. яз. 5. Бирюков И.Е. Постскифская волна от Дона до Волги (сравнительный анализ поселений Подонья и Поволжья первых вв. н.э.) //Форум "Идель-Алтай". Материалы научно-практической конференции "Идель-Алтай: истоки европейской цивилизации", I Международного конгресса средневековой археологии евразийских степей. Казань, 7-11 декабря 2009 г. Казань: Ин-т истории АН РТ, 2009. С. 39-41 - на рус. яз. 6. Бирюков И.Е. Поселение гуннского времени Каменка на Острой Луке Дона // Раннеславянский мир. М. - в печати; на рус. яз. 7. Бирюков И.Е., Разуваев Ю.Д. Поселение скифо-сарматского времени у с. Каменка на Верхнем Дону //Верхнедонской археологический сборник. Вып. 4. Липецк: Изд-во ЛГПУ. 2009. С. - на рус. яз. 8. Обломский А.М. Материалы позднеримского времени поселения Ксизово-17 Задонского р-на Липецкой обл. // Vita antiqua, вып. 7-8, Київ, 2009. С. 173-196 - на рус. яз. 9. Обломский А.М. О времени и характере распространения черняховской культуры на территории Днепровского Левобережья (наши разногласия) //Ostrogothica. Археология Центральной и Восточной Европы позднеримского времени и эпохи Великого переселения народов. Харьков, 2009. С. 264-287 - на рус. яз. 10. Обломский А.М. Танаис и Верхнее Подонье в гуннскую эпоху //Дивногорский сборник. 1. Воронеж: Изд-во ВГУ. 2009. С. 252-269. 11. Обломский А.М. Новые памятники первых веков нашей эры в Верхнем Подонье // Старожитності Лівобережного Подніпров"я. Київ-Полтава: Друкарня "Гротеск". 2010. С. 23-35. - на рус. яз. 12. Обломский А.М. Этнокультурные компоненты населения поселка гуннского времени в Танаисе //Черняхівська культура. Актуальні проблеми досліджень (до 40-річчя археологічної експедиції НПУ ім. М.П. Драгоманова). Збірка тез доповідей на міжнародній науковій конференції. Київ: Изд-во НПУ. 2010. С. 61-66. - на рус. яз. 13. Обломский А.М. Материалы гуннского времени поселения Ксизово-17 //Раннеславянский мир. М. 2 п.л. - в печати; на рус. яз. 14. Обломский А.М. Некоторые новые украшения римского времени из Верхнего Подонья. // Верхнедонской археологический сборник (в честь юбилея проф. А.З. Винникова), вып. 5. Липецк, 2011, 1 п.л. - в печати, на рус. яз. 15. Обломский А.М., Терпиловский Р.В. О происхождении восточной ветви ранних славян (I-V вв. н.э.) //Труды II (XVIII) Всероссийского археологического съезда в Суздале 2008 г. Т. II. М, 2008. С. 257-262 - на рус. яз. 16. Обломский А.М., Терпиловский Р.В., Приймак В.В. Исследования колочинской курганной группы Бездрик в 2000 г. //Сборник материалов конференции "Актуальные проблемы изучения ранней истории славян" (сентябрь 2009 г., Минск). 0,8 п.л. - в печати; на рус. яз. 17. Петраускас О.В., Шишкин Р.Г. Некоторые результаты исследования поселения черняховской культуры Великая Бугаевка-1 // Vita antiqua, вып. 7-8, Київ, 2009. С. 201-227 - на рус. яз. 18. Петраускас О.В., Шишкин Р.Г. Поселение и могильник Великая Бугаевка и их место в системе древностей эпохи Великого переселения народов в Среднем Поднепровье //Лесная и лесостепная зона Восточной Европы в эпохи римских влияний и Великого переселения народов. Конференция 2, ч. 2. Тула. 2 п.л. - в печати; на рус. яз. 19. Терпиловский Р.В. Киевская культура. Некоторые итоги и проблемы дальнейшего изучения //Сборник материалов конференции "Актуальные проблемы изучения ранней истории славян" (сентябрь 2009 г., Минск). 0,8 п.л. - в печати; на рус. яз. 20. Терпиловский Р.В., Білинська Л.І. Тілоспалення знатного воїна рубежу ер на Сеймі. // Археологія, 2010, № 3. С. 81-88.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи Івакін Гліб Юрійович

Перелік осіб-виконавців

Башкатов Юрій Юрійович

Петраускас Олег Валдасович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Телефон

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

